

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
 „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.
 Telefon: 11—55—62.
 Postafeliratkezelési csekszáma száma: 25.133.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földmívelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekhez együtt: egész évre 4, fél évre 2, negyedévre 1 P.
 Külföldre: egész évre 8, fél évre 4, negyedévre 2 P.

Budapest, 1941.

XXII. évfolyam, 23. szám.

Junius hó 8.

Husz évvel ezelőtt,

— 1921 június 4-én — gyászos ülése volt a magyar törvényhozásnak: ezen a napon volt kénytelen törvénybeiktatni a trianoni kényszerbékét, amely az országot addigi területének egyharmadára csökkentette. Husz év egy ezeréves ország életében nem számít időnek, de azok a neszedekek, amelyek átéltek ezt a világháborút és az azt követő két évtizedet, minden idők minden magyarjánál több joggal mondhatják: megbűnhődtek ma a multat és jövőndőt... De hála Istennek — a magyarok Istenének! — hogy a legveszesebb időkhöz adott a magyarságnak egy Apponyi Albertet, aki ország-világ előtt lesegzte, hogy a békeszerződés igazságtalanul és Európa érdekei ellen — nem meg egy ezeréves egyseget és küldötte a nemzet élére Horth Miklóst, aki a két évtized alatt kiválasztott munkatársával felkeltette, ébren tartotta, majd a beteljesülés felé vitte a nemzetben a feltámadásba vetett hitet... A Trianonban diktálók már megkezdtek a vezetést husz év előtti konokságukért, tájékozatlanságukért, vagy gonoszságukért; a biszke és évtizedeken át fenekelő és acsarokodó „utóállamok” a saját örökös tapasztalhatták immár az ősi magyar közmondás igazát, hogy: „Eből szerzett jószág ebul vész el...”. S most, amikor immár negyedszer gyarapodott az ország s amikor a június 4-iki évfordulót egyre jobban bepillérik az idők pora és rongya válik a papír, amelyre a szégyenbékét elbizakodott, de végre bűnbűdő ellenünk ráfirkáltak, az évfordulón magunkba kell szállanunk! — Meg kell értenie minden magyarnak, hogy az utóbbi évek örvéntes eseményei igazolásai voltaképpen a husz év vezető egységének utmutatásának. A „szegedi miklóst” nagy apostolát, Horth Miklóst és munkatársait igazolják az utóbbi évek európai eseményei, elsősorban magyar vonatkozásukban, de általában is. Rítól az iránytól, amely máris körülbelül megdupláztja a trianoni ország területét, eltérni a jövőben sem lehet. Zárt egysegben kell haladnia a magyarságnak továbbra is a Szegeden kibontott lobogó alatt azon az uton, amelyet hivatott vezetői törnek számára és akkor eljö a nap, amelyen a felkélben, szellemében, életében meghódott Nagymagyarország újból elfoglalja az öt megillető helyet, az új Európában... — s. k. —

MUSSOLINI:

MAGYARORSZÁG MÉG FOGJA TALÁLNI NEMZETI ÉLETTERE ELŐFELTÉTELEIT...

Bárdossy László miniszterelnök látogatása Rómában

Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter pünkösd hétfőn este felesége társaságában, az olasz kormány látogatására. Rómába utazott. A miniszterelnök kíséretében utazott még Horthy Jenő rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője, Barthóley Tibor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter kabinetfőnöke, Ulein-Reviczky Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, saját főnök és Ujváry Elemér követségi titkár, a miniszter személyi titkára. A miniszterelnökkel együtt a kíséretben Rómába utazott Talano márkai budapesti olasz követ is.

A magyar és olasz zászlókkal felbuzogott Rómába szerdán, június 4-én reggel érkezett meg Bárdossy László és kísérete. A miniszterelnököt, amikor a külvonalon kiszállt, a Duce, majd Ciano sróf fogadta.

Az utakon felsorakozott tömeg lelkes éljenése közben hajlattak a magyar vendégek szállásukra, majd a miniszterelnök felminkozott a királyi palotában, ezután koszorút helyezett el a királyirokban. Az Ismeretlen Katona sírjának megkoszorúzása után délel 12 órakor III. Viktor Emanoel király és császárfel-órás kihallgatásán fogadta Bárdossy László miniszterelnököt.

A király és császári után világrégelt adott a miniszterelnök és kísérete tisztelőre.

A délután folyamán Bárdossy László miniszterelnököt Ciano grófnál tett látogatást, majd a Duce palotájába hajlattak, ahol ötégyórától jött.

Este Mussolini fényes diszlokámat adott magyar vendége tisztelőre. — A vacsora során Mussolini pohárkészenbőnt mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Olaszország és Magyarország közötti barátságunknak az az alapja, amely különös jelentőséget nyert azóta, amióta a tengelyek az új európai rendet célul kitűző politikájukhoz Magyarország önként csatlakozott.

— Magyarország részvétele a háromhatalmi egyezményben — mondotta beszéde során Mussolini — szentesítette a magyar nemzet bensősége barátságát Olaszországgal és Németországgal és értékes hozzájárulást je-

lentett az új Európa kialakításához. A magyarság közreműködése a közös harcban új és még nagyobb megbecsülést szerzett a magyar népeknek.

— Olaszország különös elégtétellel látja megvalósulni Magyarország jogos törekvéseit, amelyeket általában és ismételtén elcsüggett.

A most kialakuló új európai rendben Magyarország, mint azt az igazság megköveteli, meg fogja találni nemzeti élettere terjedelmének szükséges előfeltételeit és új biztosítékokat. Fog találni a nagy baráti országokkal való még szorosabb kapcsolat és szolidaritás létesítésére.

— Olaszország és Magyarország a jövőben is a szándékolt szoros közösségében, főnagyküldömben a dunai Európa újajpítésén és haladásán az általános érdekek és a két nép érdekeinek megfelelően. Ezekkel az érzelmeikkel emelem poharamat a nemes magyar nemzet jólétére, a kormányzó új Örfőtárságának egészségre és Nagyműtőségű személyes boldogulására!

Bárdossy László miniszterelnök emelkedett ezután szószára; köszönetet mondott a szíves fogadtatásért; tolmácsolta a magyar nemzet minden rétegeinek az olasz nemzet hősierősítésére és nagyszerű áldozatkészsége feléti elismerő eodátát, majd így folytatta:

— A magyar nép soha el nem mulo hálával gondol mindig arra, hogy Trianon után Nagyműtőségű az az első államférfi, aki a megconkított magyar nemzetnek segítőt jobbát nyújtotta. Az olasz népek és Nagyműtőségűnek ez a barátsága volt az szilárd pillér, amelyre támaszkodva a magyar nép következetesen együttműködött a Róma — Berlin — Tokió tengellyel visszanyerhette elvesztett terület egyrésztével együtt azt a hatalmi pozíciót, amely át Középeurópában feltételeit megilletti.

Hangoztatta ezután, hogy a magyar milliók meggyőződése szerint Magyarország csakis Olaszországgal és Németországgal együttműködve járulhatott hozzá a Duna-vidék igazságos újjrendezéséhez.

Beszédét a miniszterelnök ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Hatalmas barátaink oldalán a legnagyobb bizalommal és reménységgel tekintünk a jövőbe. Ebben a szemlemben emelem a poharamat a király és császári Öfelsége és Excellenciái egészségre, valamint az olasz nép nagyságára és jólétére.

A vacsora után, amely pompás hangulatban folyt le, a Duce és a miniszterelnök külön vonulva, hosszasan elbeszélgetett.

— Az olasz sajtó a magyar miniszterelnök látogatása alkalmából, különös melegséggel ír Magyarországról.

Kovrig Béla kitüntetése

Kovrig Béla dr., egyetemi nyilvános rendes tanárt, aki eddig a miniszterelnökség ugynevezett Nemzetpolitikai Szolgálatát vezette, a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem közgazdaságtudományi kara dekánjává választotta. Kovrig Béla ennek folytán visszavonul a Nemzetpolitikai Szolgálat vezetésétől, amely alkalmából Magyarország főtollmátszó kormányzója számára, eddig ki fejtett odaadó és értékes munkásságáért, a Magyar Erdemrend bazepekéréséjéi adományozta, a miniszterelnök pedig, felmentésével egyidejűleg, értékes szolgálataíért őrszinte köpménetet nyilvánította.

Kovrig Béla dr., a Nemzetpolitikai Szolgálat ellen széles látókörrel, nagy tudással, szociális érzékek érvényesítés, megteremtette a közvetlen és szoros kapcsolatot a magyarság milliói között, és az ország vezetői között. A Nemzetpolitikai Szolgálat az ő irányításában mellett tökéletesen megoldotta az alapításkor eléje tűzött feladatokat; az időszerű és ma sürgetően felmerülő és különösen fontos sárgal bíró időszerű kérdések fölé elhárította a tájékozatlanság szalma és a zavartalan halászi akarak által fokozni kívánt kódok.

Délvidéki véreink a Falu-Gazdaszövetségben és a szövetkezetekben keresnek otthonot!

A Falu-Gazdaszövetség képviselőinek látogatása Szabadkán és Horgoson

Amint már jelentettük, a Falu-Gazdaszövetség elnöki tanácsa május hó 21-én tartott ülésén elhatározta, hogy kapcsolatokat terem az alig két hónapja felszabadult Délvidéki gazdaszervezeteké. Ennek az állásfoglalásnak célja egyrészt az, hogy a Szövetség tájékoztatást nyújtson a délvidéki magyar falusi lakosság helyzetéről, szervezeti állásáról és igazgatóiról; másrészt pedig, hogy megkeresse a módját annak, miképpen lehet az ottani földművelő- és gazdaszervezetektől minél előbb beillesztetni a Szövetség országos hálózatába az egyetemes nemzeti tevékenység, továbbá az agrárfeladatok megkezdése céljából. Az utóbbi célkitűzést megkönnyíti az a körülmény, hogy a Bácskában lévő gazdákörök néhányát annak idején, még a Falu-Gazdaszövetség felállításakor, a Magyar Gazdaszövetség alakította, és Szent István-koronájához való visszatérésük után nyomban bejelentették visszatérésüket az anyaországihoz, a Falu-Gazdaszövetséghez is.

A Falu-Gazdaszövetség képviselőiben Szekeres László dr. igazgató és Mayer Emil, a "Vasárnap" szerkesztője, május hó 29-én utaztak el Buda-pestről három napra tervezett délvidéki látogatásukra. A rendkívül tanulságos utazás első állomása a viszatérési déli területék legnagyobb városa: Szabadka volt, amely a két évtizedes Rabsors alatt magyarságát mindenkor megalkuvás nélkül, elevenen ápolta és példátlan erőszakosságok az elnyomás agyafurkáló-agyafurkáló eszközei, a halatlan balkáni adózási módszerek közepette is megőrizte. Persze cserébe vállalnia kellett a megtorlás ezernyi fajtáját és el kellett viselnie azt is, hogy a hatalom urai a százezres lélekszámú város fölöttéest minden rendelkezésükre álló eszközök megakasztották.

A Falu-Gazdaszövetség kiküldöttjei szabadkai látogatásuk során látogatást tettek a Szabadkai Gazdasági Egyesületben, ahol a Vojvina Gyula dr. elnök és Szent István Duszó titkár, a "Munka" című megszűnésig hatilap tulajdonos-szerkesztője ismertették az egyesület hős harcait és annak ellenállását az elnyomókak szemben. Ennek az áldozatos erőfeszítésnek köszönhető, hogy az egyesület a magyar-ajrák számára megmentette számottevő ingó és ingatlan vagyonát és a vezetőség most készen áll arra, hogy

az anyaország életébe kapcsolódva fokozottabb mértékben fejtsék ki további működését, a megszűnő ország ügyére és a földművelő lakosság javára.

Az egyesület vezetősége örömmel venné a Falu-Gazdaszövetséggel való közös együttműködés megteremtését.

A Szövetség nevében Szekeres László dr. igazgató fejezte ki elismerését az egyesület példás és áldozatkész magartartásáért, hálás köszönetet

mondott a meleg fogadtatásért és felajánlotta a Szövetség készséges támogatását.

Szabadkáról a Falu-Gazdaszövetség képviselői a nem messze fekvő Horgos községbe utaztak. Utjukon elköszönték Heinrich Kálmán szövbirtokos, a Horgos-Királyháni Gazdákórádhatatlan elnöke és Pulay János szövbirtokos, hirdapíró, a gazdákör alelnöke. A több mint tízezer lakosú szinnagyer Horgos község nagyszerű szövetkezeti intézményeiről; a Horgos-Királyháni tanya pedig homoki boráról neveztes, amely az egész most széthullott Jugoszláviában a legjobb borként számít. Mindkét hely pedig még külön figyelmet érdemel abból a szempontból, hogy egyikben is, másikkban is lüktető gazdáköri élet folyik.

Horgos községben a látogatók csoportját Fodor Gellért, a joguszólv képviselőház volt tagja, a Horgosi Gazdákör és a Földművelő és Villamosági beszerzési, feldolgozó és értékesítő szövetkezet kitünő elnöke fogadta. Rövidesen változa a szövetkezet alapításának körülményeit, a fejlődés megkapó adatait, majd a társaságot végigvezette a szövetkezet telepen.

A horgosi szövetkezet valóságos iskolapédáiának, hogy

a szövetkezet szellem párosulva a vezetők rátermettségével a kisemberek részéről pedig érdekek

helyes felismerésével: nagyszerű eredményeket hoz létre.

A szövetkezetnek gabona- és paprika-őrle malma van, továbbá villanyáramszolgáltató osztálya. A szövetkezet szérmeg működését. Az 1910-ik és végén 2733 földművelés és kiértékelés tagja volt, akik összesen 43.260 pengő fizették be üzletész gyűdant (egy üzletész értéke 100 dinár = 10 pengő volt.) Ma a szövetkezet vagyona több mint félmillió pengő ingatlanokban, gépekben, berendezés és felszerelési tárgyakkban. A lisztőrlő malom napi teljesítménye 150 méterháza; a paprikamalom 16 pár köves, felszerelésre a legujabb. A paprikamalom a felbomlott Jugoszláviában a legnagyobb volt, az anyaországban pedig csak a kaloccai előzi meg. A két malom egy újrendszerű, olcsó üzemanyagú fagázás motor hajtja. A paprikamalomot kiegészíti egy 80 C fokra hevítőhé szárítóberendezés, továbbá több csomagolóberendezés. A szövetkezet villanyáramszolgáltató osztálya 728 házat kapcsol be a villanyvilágításba.

Ezeknek a nagyszerű és lendületes fejlődésről tanusokló adatoknak halatára mely megindultságú szemlé az ember egy keretbe foglalja, úgylappal borított táblát, amely Fodor Gellért elnöki szóhájának falán függ és a szoba fétve őrzött disze. A táblán foglalnak helyét az alapító kis-

A RÓMAI UT JELENTŐSÉGE

Bárdossy miniszterelnökünk Rómába utazott. A barát látogatása a baráti olasz nemzetnél. Magyar szókás, hogy államférfiaink kormányára lépésük után elmennek Rómába és Berlinbe, hogy megbeszéljék az országunkat érdeklő kérdéseket.

Ennek a római utnak hármas jelentősége van: Első: Rendíthetetlen hűség Róma és a tengelyhatalmak iránt. — Második: Olyan külpolitikai kérdések megoldása, amelyek időszerűek az új európai elrendezésnél. — Harmadik: Bizonyossá annak, hogy mi magyarok Mussolini országához ragaszkodunk. Ez a baráti hűség kiálta a tüzpórtáv.

Annakidején az egész angol-világbirodalommal szemben a megcsontított Magyarországot biztosan, határozottan és minden fenntartás nélkül elvetette a szankciókat és kijelentette, hogy odaáll Olaszország mellé, osztozik sorsában.

Bárdossy László ma Rómában olyan nemzetet képvisel, amely azóta újra beigazolta, hogy megbízható, jó katona, mestere a fegyverforgatásnak és ha kell, fiai életüket és vértüket szívesen oadadják a baráti és szövetségess tengelyhatalmak oldalán.

A magyar, olasz és német katonák között hüllött vére ennek a barátságának legbiztosabb záloga.

A magyar hűségben sohasé kételkedhetet semleges a világ évezéadokont át ezt már megtanulta. MI magyarok pedig sohasé felejtjük el, hogy mi közönhetünk Mussolininek és a fasizta Itáliának. Nálunk nemcsak Budapest legszebb terén, a Szabadság-téri országzászló talapzatára vannak bevéve a Duce szavai, örök figyelemreztető jelül, hanem a nemzet lelkebe is.

Mi tudjuk, hogy a letpört magyaros első szószólvja Mussolini, zászlóhordozója pedig a fasizta "birodalom" volt.

Az elmúlt évtizedek alatt mindig azt tapasztaltuk, hogy Olaszország testvéri barátságával és teljes megértéssel viseltetők ügyünk iránt, de olasz testvércímük is láthatóak, hogy a magyar testvéri közfogást a mi népünk is halálisan komolyan veszi.

A római utat megelőző Mussolini és Hitler brenneri találkozója. Ez mindig nagy események befejezését és újabb bekövetkezését jelenti. De egybecsík a kétál küzdelemmel is, amely bebizonyította, hogy a tengely katonailag verhetetlen.

Ezzel szemben a magyar nemzet, ahogyan vállalta habozás és tévázás nélkül a harcot és a vértáldozatokat, ugy vállalja a békés munkát is Közép-Európában, a Kárpátok medencéjében.

Ezzel a bizalommal tekint ma a 14 milliós nemzet Bárdossy László miniszterelnök útja és Mussolini Rómája felé.

SEKERES LÁSZLÓ

emberek legelső váltói... A meghatározás csak fokozódik akkor, amikor az ember azt is megtudja, hogy Fodor Gellért a szövetkezet létrekeletésével és vezetésével járó óriási munkájáért sohasem fogadott el egyetlen fillérnyi ellenszolgáltatást sem. Hasonlóan celemeket az igazgatóság tagjai is. Mert az volt az álláspontjuk, hogy a magyar földművelő nép megtartásáért, magyar nemzeti célok elérésért, idegen ellenőrmények által végzett magyar munkáért fizetését elfogadja — bűn lenne.

Fodor Gellért elnök tájékoztatója során megemlítette azt is, hogy a horgosi szövetkezet most készül szorgos együttműködést képezni a Hunyvárosi Központtal. Megkezdtek az Országos Központ Hítteljesítőket kapcsán a horgosi hitelszövetkezet vezetését a horgosi hitelszövetkezet munkáját is, az üzletész, jegyzési akció máris szerteménnyel járt. A Magyar Mezőgazdász Szövetkezet Szabadkán állít fel kiemeltséget, az Országos Tejszövetkezet Központ pedig ugyancsak ott kezdte meg szervezési tevékenységét.

Nagyon örvendetes egyébként, hogy a horgosi szövetkezeti mozgalom egy sikon halad a gazdáköri élettel: egyik a másikat pompásan kiegészíti. A gazdákörök vezetői tagok a szövetkezet igazgatóságában is, így tehát az együttműködés biztosítva van.

A szövetkezet véli a közég lakosságának gazdasági érdekeit; a gazdákör végzi a felvilágosító munkát a falu lakóinak körében.

Fodor Gellért elnök előadása és a telep megtekintése után Szekeres László dr. igazgató fejezte ki a Szövetség nevében legteljesebb elismerését a horgosi mintaszervezet szövetkezet munkáért, majd a horgosi gazdaszervezetek előtt változa a Falu-Gazdaszövetség hátramarandu — kulturális, gazdasági, szociális — célkitűzéseit, a rendelkezésre álló eszközök és a nemzeti közösségért kifejtendő munka legürögsebb feladatait. Szekeres László dr. tájékoztatója nyomán az értekelte résztvevői végül is elhatározták, hogy — amennyiben a körülmények nem gátolják — Horgos községben, július hó második felében nagyszabású ünnepi gazdaszervezést rendeznek. Ennek a járási gazdaszervezetre az odatarozó gazdákörök ki fogják mondani eslatlakozásukat a Falu-Gazdaszövetséghez, amellyel a jövőben a legszorosabb együttműködésre kívánunk lépni.

A Falu-Gazdaszövetség délvidéki magyar testvéreink csatlakozását anynyal is inkább szeretettel várja, mert — amit megfogódozt szerzett róla — a most felszabadult bácskai magyarság vezetiben és egyetiben egyaránt, rendkívül értékes elem. A nép minden iszap vérértékével megközdva az iszaptelep földrész, az élviselhetetlen nyomás megsejntú után, tele van munkakedvelő, reménytel, várakozással, celevkövességgel. Ez a friss erő jótékony indítékok fog adni az anyaországi mozgalomnak is.

A balkáni söpredék szegényteljes kitakarodása után új, friss, egészséges, tiszta szellem tölti be a déli végeket. Milyen jól esett hallani, hogy Horgos község új főjegyzőjét: Tóth Jenőt egyhangu rokonszenv övezi és a horgosiai nép győzések csodálkoni a magyar közösséghez tisztviselőinek elkövetésén. udvariasan és lelkiismeretesség. Hogyne csodálkoniának, hiszen Horgosnak husz év alatt 27. Martononak 41 jegyzője volt!

Bizonyságok vagyunk benne, hogy a most bekülnre ölet véreink nem fognak csatlakozni bennünk.

(U. 2)

Am gazdaságos a sertés- és baromfi tenyésztés!
 A Hírvényesen védett
Rákóshygyi baktériumölő
 Adható, Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULITZKY OTTO
 Budapest, VII. Dohány utca 27/a
 Ányk: Demjánosi út Budapest
 4 6 8 10 15 20
 480 7-10 9-10 10-80 16-21 20
 Tanulmányi prospektus e lap olvasójának ingyen!

A kormány munkaprogramja: REFORM POLITIKA

A magyarság kötelessége: MUNKA, EGYSÉG, FEGYELEM

Bárdossy László miniszterelnök a Magyar Élet Főpártterületének június elseji, számban nagyfontosságú cikket írt, amelyben tömören és világosan lejegyezte a maga és a kormány első társadalmi programját, de körvonalazta a magyar népre háruló kötelességeket is.

A miniszterelnök cikkében hangsúlyozta, hogy a magyar közéletet és közmezejét a kor szellemének megfelelően kell átalakítani; a szükséges reformokhoz azonban különleges nemzeti sajátosságaink megfigyelésén kell megvalóznia a politikai eszközökkel. „Nem, eszelkedhetünk máséppé, — írja a miniszterelnök — mint a múlt és a jelen gondos szemmelátartásával és azaz a felelősségérzettel, amelyet a jövő reánk hárt.”

A cikk további részét az alábbiakban idézzük:

„Ebből következik a nagy feladatok felismerése és az elhatározás, hogy a szükséges, felszerű reformokat feltétlenül végrehajtjuk. Munkák következtetés az, hogy akkor és úgy hajtjuk végre, ahogyan a nemzet érdeke parancsolja és a körülmények lehetővé teszik. Szükség van tehát mindenesetre arra, hogy az ország népe megbizgék vezetőiben és elhívjre, hogy a reformok hirdetését nem ígért, hanem mélyen átértézt hivatástudáit. Senki sem akar kitérni a vállalt feladat elől, de azt jól, becsülettel és alaposan akarjuk elvégezni. Gondoskodunk a földművelők arányosabb megosztásáról, átalakítjuk a közigazgatást, megteremtjük a szociális átalakulást és ha felmerül az a kérdés, készülnünk intézkedés a zsidókérdés új szabályozására; a válaszom: — határozott igen. Tudatában vagyunk annak, hogy ezeken felül még más feladatok is sürögnek körülünk is van és világosan látjuk azokat a feladatokat, amelyeket el kell és el lehet végezni az adott körülmények közt.”

„Ehhez a munkához, a nagy át-

alakulás végrehajtásához mindenekelőtt egészséges közállapotokra van szükség. Első kötelességünk, hogy a tényleges helyzetet alkalmazkodjunk és úgy rendezzük be életünket, hogy töretlenül álljunk a mostani vihart és egységes, erős, fegyelmezett társadalommal hajthatassuk végre a belső átalakulást. Minden áldozatot meg kell hoznunk hovárdésünk érdekében. Biztosítanunk kell arról, hogy a közéletünk fenakadást ne szenvedjen és a megerősödött ország olyan tényező legyen, amellyel minden körülmények között, mindenkinek számolni kell. Ez munkát kíván a kormánytól, de ugyanakkor megértést és lemondást a társadalomtól, türelmet, áldozatot, egységet mindenkitől, aki hivat az egészséges reformpolitikának és azt komolyan meg is akarja valósítani. Ha nem tudjuk megteremteni és megtartani a lelkek békéjét, ha nem fogunk össze minden rendelkezésünkre álló gazdasági, politikai és katonai erőt, akkor a nagy feladatok végrehajtása válik kockázatosabbá. Aki csak a részleteket látja és az esetleg jogos magánérdeket most sem tudja alárendelni a pillanatnyi szükség parancsának, az ellensége a reformoknak, akadályja a nagy átalakulásnak akkor is, ha azt hangosan és szakadatlanul követeli.”

„Egységet kértém és most sem kérek mást. Egységet annak a megértésében, hogy a mai viszonyok roppant erőpróba elé állítják az egész magyarságot és nekünk tönkrevétel keresztül meg kell állnunk ezt a próbátélt. Nagy és felelős érzés ma magyarnak lenni, a változások ebben a korszakában, amelyben bizonyosságot tehetünk történelmi hivatásunkunkról és arról, hogy mitől vagyunk arra a szerepre, amely a Kárpátok medencéjében ési jussunk.”

MARNITZ tangóharmonika, gramofon, rádióhangszer-szállal

Budapest, VIII., József-körút 37-39.

Legújabb tavaszi árjegyzékünk megjelent, ingyen kapható. Bemutató művészeink: Ifj. Ján Antal és Pász József.

- VIDEKI MEGBIZOTTAINK:**
- Baja: Utry Ferenc cég
 - Bátaszék: Taffner György cég
 - Cegléd: S. Pálkás Pál cég
 - Debrecen: Szendrői Sándor cég
 - Ereklújvár: Tattinger Ferenc
 - Fertőegyháza: Engel Ferenc
 - Kaposvár: Bielez Gusztáv cég
 - Recskemét: S. Pálkás Pál cég
 - Kiskunfélegyháza: Dr. Rojky Viktor cég
 - Kolozsvár: Dávid Hangszerház
 - Komárom: Hacker Testvérek cég
 - Márosvásárhely: Rávész Béla Rt.
 - Magyarkuta: Ladóczky János cég
 - Pászti: Kiss Kálmán cég
 - Pécs: Richter József
 - Sárgatárján: Jobbágy Lajos cég
 - Szeged: Ifj. Simon Mátás cég
 - Székelykeresztúr: Medgyesy József
 - Szombathely: Molnár László cég
 - Szombathely: Szendrői József
 - Zalaegerszeg: Miklós Sándor
 - Zalaegerszeg: Zsacsik cég
 - Zilah: Szabó Kálmán cég

A Tengely kiverte Európából az angol haderőt

Hitler—Mussolini találkozó az újabb döntő katonai akciók előtt

A nagy háború eseményei a második év 10. hetében

Az elmúlt hét Európát formáló eseményeinek sorában a legnagyobb jelentőségűek kétségszélű Kréta elvételének van. A Földközi tengerben lévő, mintegy 8900 négyzetkilométeres görög szigeteket, amelyet az angolok hónapok óta erősítettek,

a németek elfejtőrnység hadseregek és légierejük látványos csatáival és az angol hadsereg hősies együttműködésével tizenkét nap alatt elfoglalták.

A német és olasz támadás erőteljes vitára jellemző, hogy az angolok lényegében voltak flottajáratok, majd később légi erjeiket is visszavonni és arra szorították, hogy a szigeteket összpontosított hadseregeik ronsait megmenekítsék. Rengeteg hadianyag, sok fegyver jutott a tengelyhatárokra. A sziget elvételének nemcsak azért van nagy jelentősége, mert ezáltal megnyílt az ut a Közékelet felé a tengely hadserege előtt, hanem azért is, mert egyfelől Kréta esete bebizonyította,

hogy olyan hadsereg, mint a tengelyes, a legjobban megerosított szigeteket is képes megsemmisíteni és elfoglalni, másrészt mert

Kréta elfoglalásával az angol hadsereget Európa legdélbéli részéből is kiverték.

A diplomáciai front történései is komoly események. árnyékat vetnek rára, hogy a német-francia szemlélet tudni ugyan a német-francia tárgyalások végleges eredményéről, a jelek azonban arra engednek következtetni, hogy Franciaország nem hajlandó tovább közeledni azt, hogy hazavonásával állítsa az új európai rendbe való behelyezkedésre kívánatos helyzetet fogja. Márpedig, ha a Németországgal való együttműködésre való készség hangzatosával egyidejűleg közevített uton tovább is Angliát támogatja, Németország javára fogja állni a Franciaország alig-hogy vonatkozóan tett jóindulatu ígéreteit.

Szándékosan utoljára hagytuk a mindezt legnagyobbat jelentő eseményt.

Hitler és Mussolini találkozásáról szóló beszámolókat. Ez tanácskozás, mely a Brenner-történet és amely többórás szírvélyes megbeszélés keretében zajlott le, a tizedik összejövetele volt a két államfőnek.

Hitler és Mussolini eddig mindig olyan alkalomból találkoztak, amikor egy-egy eseménysorozat befejeződött

és a következő, Európát új megjelölések alá állító lépés részleteit kívánatos egymással tisztázni. Az angolok európai kivételének akcióit befejezve, új egyelőre nem is jelelt események elcséjtésén újul talákozott tehát a Duce és a Führer. A találkozó az angolok számára nagy aggodalmakat kelt: világít az új találkozás, vajjon a Közékelet felé éppen a Szigetország elleni közvetlen támadás-formájában készített fel akciókat a breneri találkozó...

A háztartások és gyümölcsstermelők befőzési cukrot kapnak

A kormány az amúgy nehéz helyzetben lévő háztartások segítésére sziet, amikor a mai időkben különösen nélkülözhetetlen gyümölcs elvételéhez cukrot juttat az egyes háztartások részére. A kormányrendelet akként intézkedik, hogy

az olyan családtagok után, akik 1923 június hó 1-e után születettek, tehát tizenöve évnel fiatalabbak, a családtag személyenként három kilogramm befőzési cukrot igényelhet.

A háztartás feje a befőzési cukor vásárlására az engedély legkésőbb 1941 június hó 14-ig irásban vagy szóbelileg annál a közösi eljárásságnál (polgármesternél) igényelheti, amelyről a cukorjegyvet kapja, vagy karnya kellene.

Minden olyan ingatlan tulajdonos és egy évnel régebbi idő óta haszonbérlet, akinek földjeperből, ribizliből, málnából, cseresznyéből, meggyből, körteből, birsalmból, kajszi- vagy őszibarackból külön-külön, vagy összesen

legalább 3200 négyzetgyökű termő gyümölcsöse van, befőzési cukrot igényelhet:

a földjeperrel, ribizlivel és málnával beültetett területből azonban minden négyzetgyökűre négy négyzetgyökű számít.

Az olyan termelők, akik gyümölcsbefőtetők és gyümölcszifélék eladásával üzletszerűleg nem foglalkoznak, legfeljebb 20 kilogramm befőzési cukrot igényelhetnek, tekintet nélkül arra, hogy 3200 négyzetgyökű területen termelnek gyümölcsöt.

Azok a termelők, akik gyümölcsbefőtetők és gyümölcszifélék eladásával üzletszerűleg nem foglalkoznak, 20 kilogramm nagyból mennyiségű befőzési cukor bevásárlására tarthatnak igényt. Ezeknek a termelőknek azonban közösi bizonyítványt kell igazolniuk azt, hogy a gyümölcsbefőt, illetve gyümölcszifé készítéséhez meg kellő felszereléssel rendelkeznek, illetve hogy a gyümölcsbefőtetők, illetve gyümölcszifé eladásával a múltban is foglalkoztak.

A termelők cukorigényüket június hó 14-ig irásban vagy szóban az illetékes főosztály elöljáróságánál (polgármesternél) terjesztik elő.

Honori Nagj

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. szám.

HIREK

Ha porba sújt...

Ha porba sújt a szenvedés,
Elvészem régi imáinknyvem
Az inabán vigaszt lel a
Fájdalmakban össetröbött lelkeim...
Ha megsebzett, vérző szívvel
Szomjóm kell ott, ahol senki nincsen:
Lelelkél a könyvemmel,
Hozzám hajol, felelem az Isten!

Ha megcsalnak a remények,
Ha lelkeket kísérik a vétek:
Imádságra kulcsolt kézzel
Fohászkodva én az égbe nézek...
Ha megértést itt e földön
Emberektől már hátha várok:
Fenn a mennyben az Istenvel
Kérésre hív választ tallok...

H. PAPP MÁRIA (Dióviszló).

Szófiaja lap cikke a bolgár szövetkezeti férfiak magyarországi látogatásáról. A *Dejla*, a bolgár szövetkezeti férfiak magyarországi tartózkodásával kapcsolatban cikket írt. A lap hangsúlyozza: a két hét alatt lezajlott program bizonyítottan szolgáltatta arra, hogy a bolgár és a magyar szövetkezetek között kitünő lehetőségek vannak a szoros együttműködésre. Az a mód, ahogyan a bolgár szövetkezeti férfiak Magyarországon fogadták, várakozáson felül szíves volt, úgy a magyar szövetkezeti intézmények, mint a hatóságok, valamint a kormány részéről is. A cikk részletesen felsorolja, hogy a bolgár szövetkezeti férfiak miket láthattak és tapasztalhattak a magyar nemzetgazdaság területén és megjegyzi, hogy a bolgár vendégek iránt tanúsított szíveskedés feltehetőleg a lélekzetben maradt a látogatásoknak. A bolgár vendégek mélyeség hálával hagyták el Magyarországot azért a kivételesen szíves baráti fogadtatásért, amelyben részüik volt.

A földművelésügyi miniszter elismeréssel fejezte ki a jubileáriusz szövegállatvász megrendezéséről az OMGÉ-nek. *Bánffy* Dániel báró földművelésügyi miniszter, az OMGÉ-bez intézett leírataiban nagy elismeréssel fejezte ki az egyesületnek az idei tevékenységéről és kiálltás megrendezéséről. Közölte a miniszter, hogy az egyesület értékes és eredményes tevékenységének elismeréseképpen *márnyam* emléktápot adományoz az OMGÉ-nek.

Meghalt II. Vilmos, volt német császár. II. Vilmos volt német császár június 4-én délután 4 órakor kisléteiben meghalt. II. Vilmos császár 1859 június 27-én született, 1888 június 15-én lépett a trónra, amelyről az összeomlás után, 1918 november 28-án mondott le. Ettől az időtől kezdte a volt császár Hollandiában élni. Temetése hétfőn, június 9-én lesz Doornban.

Százezer pengővel felépítik a Mura gátját. A Mura folyó mentén lévő falvak lakói minden évben sok kárt szenvedtek a folyó áradása miatt. Az érdekeltek falvak a kormányhoz fordultak támogatásért. A kormány most 100.000 pengővel utalt ki a Mura gátjának felépítésére.

Havazás Moszkvában. A Szovjetunió egyes vidékein a hőmérséklet erősen zuhant. *Leiningradban* és *Arhangelszokban* pünkösdkétfőn többször megeregett a hó. *Leiningradban* a *Kémérő* miniszter hat celtusfokra sulygyed. Június 3-án reggel Moszkvában is havazott.

Augusztusban életbelép a jobboldali közlekedés

A közeljövőben kormányrendelet jelenik meg, amely a *jobbajhajtás Magyarországon is bevezetése*. A jobboldali közlekedés átvezetése két hónap alatt fejeződik be és

az új közlekedési rend valószínűleg augusztus hónapban lép életbe az ország területén.

A jobbajhajtás bevezetésének sürgető szükségét az is indokolja,

hogy a háború kitörése előtt Európában hazánkban kívül csak Angliában és a skandináv félszigeten volt baloldali hajtási irányú közlekedés. A jobboldali közlekedésre való áttéréssel kapcsolatban különösen a fővárosban kell nagyobb átalakítási munkákat végezni; az országutakon csak a forgalmi jelzőberendezéseket kell az uttest másként oldalára áthelyezni.

Egy hét alatt 20.000 hold került viz alá 36.000 kat. holdat vízmentesítettek

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter május 30-án a következő tájékoztatót adta ki az országban folyó vízmentesítési munkákról:

— A május hó 19-től 25-ig terjedő héten az ország keleti részében hullott nagymennyiségű csapadék következtében újabb 19.700 kat. hold területét került viz alá. Az említett héten 36.000 kat. holdat vízmentesítettünk. Ezzel

a vízkárt szenvedett területek 361.700 kat. holdra csökkentek az előző heti 378.000 holddal szemben.

Az említett héten 503.100 köbméter földmőzöcsítés történt és 256 szivattyú 75 millió köbméter vizet távolított el.

— Az eddigi 12 munkahét alatt összesen 645.900 kat. holdat vízmentesítettünk. Az újabb vízes területekkel együtt 1.007.600 kat. hold szenvedett vízkárt és ez a terület csökkent most 361.700 kat. holdra. A földmőzöcsítés összes eredménye 6.120.000 köbméter volt és ennek elvezetésére 1.365.450 munkanapot fordítottunk.

Június 22-én avatják fel Gőmbös Gyula síremlékét. A *Gőmbös Gyula Társaság* legutóbbi ülésén elhatározták, hogy néhat Gőmbös Gyula síremlékét — *Vastagh* György szobrászművész pompás alkotását — június 22-én déli fél 12 órakor avatják fel. A magyar nemzeti társadalom minden rétege kegyelettel érzellemmel fog az ünnepségen résztvenni.

A gyermekek gondozásáról és ápolásáról sokan tudt el-eget a fiatal anyai! Már a negyedik évtizedtől kiadásban jelent most meg *Preislich* Kornél dr. orvostudományi doktor *Ápolás és ápolás sziltesítő* 6 éves korig" emiú kétféle műve, mely a magyiskorú és teljesen elfogyott gyermek kiadások pótlására kíván továbbra is a fiatal anyák segítségére lenni a gyermekek helyes táplálás, gondozása, ápolása körül ezer és ezer kérdésben. *Nézők* tudott el és *Társas* Tudományos Könyvtárával áll. (Budapest, VIII., Baross utca 21.) Ismét sző és értékes munkával gyarapította az egészségügy és egészségügyi szolgáltatásban álló kiadványainak számát. A mű ára csak 2,90 pengő.

Egy pesti vendéglos meglátte és feladta a feleségét. Borzalmas ültényben nyomozott három napon át a budapesti rendőrség. Május 23-án este ugyancs a keresési tevékenység, majd éjjelétében az angalföldi télyváda közlőben női *hulladarabokat* találtak. Mivel a holttest fejét

nem találták meg, a rendőrség még azt nem tudta megállapítani, hogy ki az áldozat. Valóban havasny nyomasztás után kiderítette a rendőrség, hogy a meggyilkolt *Mandl* Ferenc kocsársórs felesége. Az asszonyt *Mandl* Ötke meg *Mozár* Lajosnéval, aki a házaspár legkisebbje tartotta fenn a kocsársát. *Mandl* és *Mozár*met beismerő vallomások után letartóztatták.

Százhusz pengő hány kereseti lehetőség biztosítja, viszonylag csekély befektetéssel, otthon végezhető munkával, férfiak és nők részére. Vidékielknek is állandó évi munka garanciával, anyagot szállítjuk, a kész árut átvesszük. Kérjük ismertetőt: *Kleopatra* kiadóház, Budapest, IX., *Lónyay*-u. 43. (Válaszfelvétel.)

Rendelet a sertésbőrfejés új szabályozásáról. A Budapesti Közlöny június 1-i száma közli az iparügyi miniszternek a sertésbőrfejés új szabályozásáról szóló rendeletét. A rendelet a ma hatályban lévő rendelettel szemben a 150 kilogrammál kisebb súlyú sertések bőrének feltétsét is kötelező teszi a levágott sertések nem hatvan, hanem hetvenöt százalékának bőrének feljeleni. A rendelet a kihirdetést követő nyolcadik napon lép hatályba.

Az Erdélyi Gazdasági és Hitelszövetkezeti Központ közgyűlése

Június 3-án reggel tartotta Marosvásárhelyen, a városaháza dísztermében a visszatérés óta első közgyűlést az *Erdélyi Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja*. Megjelent *Schandl* Károly dr., a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségének elnöke is.

A *Bethlen* László gróf emlékével tartott közgyűlésről hódoló táviratot intéztek a kormányhoz és látványban üdvözölték a miniszterelnököt és a földművelésügyi minisztert.

Az elnök megnyitó beszédében kifejtette, hogy a visszatérésről a szövetség megtartotta teljes öreendekészést.

Az anyaországbeli testvértársaink anyuk megértésért siettek az erdélyi szövetkezetek támogatására, összesen kétfélmillió pengő adtak részint üzletrészjegyzés, részint bérlet formájában.

Sikerült Erdélyben *888 új fejtelemel*, valamint *konnyiból és sárgyártól* létesíteni. További program a szárvány magyarok felkarolása, birtokok vásárlása és földbérlet szövetkezetek alapítása.

A választások során új igazgatósági tagokká választották *Schandl* Károly dr.-t, *Mayer* Andor miniszteri tanácsost, *Korponc* Edét, *Telki* Béla grófot, az Erdélyi Párt országos elnökét, *Miló* László főispánt, *Karda* Ferenc dr.-t és *Kádár* István kiskazdát.

Fontos újítás a jégbiztosításoknál

Ugy az őszi, mint a tavaszi kedvezőlen időjárás miatt a tavaszi gabonák rosszabbul élekezettét talajba kerülnek, később kelnek, az őszi pedig rossz talaj. Nagy ártalmában tehat feljődésük nem áll azokra a fokok, mint minden időjárás mellett, ennek következtében az aratás időpontjának kitöltése ismét változhatnak látszik.

Erre való tekintettel az *Alsódanubiai Mezőgazdasági Kamara* előterjesztéssel fordult a biztosító magánvállalatok *Jégbiztosítási Irodájához* és a *Gazdák Biztosítási Szövetkezetéhez*, hogy a kötvényfelvételzési természetben leszállítási határidőket hosszabbítsák meg. A biztosító társaságok nagy megértéssel fogadták a Kamara előterjesztését és

a hozamleszállítási határidő hosszabbítását minden olyan esetben, amikor az indokoltnak látszik, engedélyezni fogják, ha a biztosító fél a társasághoz erre vonatkozóan kérés intéz.

A biztosító társaságok a kalászosoknál a hozamleszállítási határidőt június 8-ig, különlegesen indokolt esetben június 15-ig is engedélyezik. A *Gazdák Biztosítási Szövetkezet* a hozamleszállítási határidőket a következőkben állapította meg: repénél június 1. tengerinél, ciroknál, kenőrnél, dohányánál, szőlőnél, szójababánál és ricinustermésnél július 5. A kalászosok leszállításának határidője június 15.

Az *Alsódanubiai Mezőgazdasági Kamara* a jégbiztosítások kitéréséből nyomtatékos felhívással fordult a gazdákközönséghez.

Zelenski „Mátyás”-zuzó

legmodernebb egyetemes átlé-, szántógép- és silőgépek.

ÉGYÉB GYÁRTMÁNYAINK:

Teherrautóközlekedés, gumikerekeű „Zelenski” lovasokocsik, lakóközlekedés, öntözőköcsik, golyós-csapadékos „Julia” aszfaltervezők, fémgyekek, legelőszelők, kerti- és tisztaszerkezetek, gépezeti fel-szerelések.

Gróf Zelenski Róbert Gépgyár Kft.

Pestszentkereszt, Mikszáth-u. 19. Telefon: 147-213, 347-566.

